

Millingerwaard

Eigenaar: Staatsbosbeheer, Wereld Natuur Fonds, Delgromij, Rijkswaterstaat, Domeinen, DLG, firma De Beijer

Beheer: Staatsbosbeheer en ARK

Oppervlakte: 700 ha, waarvan 400 ha begraasd door Koniks en Galloways

Contactpersoon ARK: *Johan Bekhuis*

De Millingerwaard is een weergaloos natuurgebied langs de Waal waar de natuur weer volop ruimte heeft gekregen. De veelzijdigheid van dit gebied is ongeëvenaard. Niet voor niets heeft Wereld Natuur Fonds het tot voorbeeldgebied 'par excellence' uitgekozen. Hier wordt duidelijk wat we met natuurontwikkeling bedoelen! Al vijftig jaar lang legt ontcleiing de basis voor spontane uiterwaardennatuur: zandige rivierduinen, bloemrijke oeverwallen, oude rivierstrangen, uitgestrekte moerassen en woeste ooibossen. Een enorme planten- en dierenrijkdom kunt u hier ontdekken. Grote kudde Gallowayrunderen en Konikpaarden struinen door het gebied. In de ooibossen en moerassen zwemmen Bevers en er huizen tientallen Reeën in het gebied. De open verbinding tussen de plassen in de uiterwaarden en de Waal zorgt dat dit een essentiële kraamkamer is voor vissen. De jonge visjes vinden hier beschutting tussen waterplanten en wilgenwortels en een overvloed aan voedsel in de vorm van kleine waterdiertjes. Al dat 'broed' trekt weer tal van visetende vogels aan, waaronder de Grote zilverreiger.

De Grote zilverreiger

Enkele decennia geleden resteerden nog maar enkele broedkolonies Grote zilverreigers in Zuidoost-Europa. In veel moerassen en Europese rivieren was hij uitgestorven. Tegenwoordig is deze prachtige vogel één van de boegbeelden van het natuurherstel. Natuurbescherming en milieumaatregelen hebben ervoor gezorgd dat de Zilverreiger nu gezonder voedsel eet en daardoor meer jongen krijgt. Vanaf augustus arriveren de Grote zilverreigers in de Gelderse Poort. De Millingerwaard is dan hun favoriete plek. Hartje winter verspreiden de zilverreigers zich wat meer en zie je ze vaak alleen of in

een paartje. Je komt ze dan niet alleen tegen als langbenige vissers in ondiep water, maar ook langs sloten in het cultuurland. Ze weten evengoed raad met muizen als kikkers of vissen. Of ze hier ooit zullen gaan broeden zal de toekomst uitwijzen. Maar dat de ontwikkelingen snel kunnen gaan, is duidelijk.

Het Colenbrandersbos

Het Colenbrandersbos geniet grote faam in Nederland als een van de laatste restanten hardhoutoobos. Het bos groeit hoog op de oeverwal en gaat zelfs bij hoogwater zelden onder. Zo kan je hier bijzondere rivierbegeleidende flora aantreffen die van droge groeiomstandigheden houdt. In het vroege voorjaar horen het Muskuskruid en het Maarts Viooltje tot de eerste bloeiers van de bosbodem. Terwijl een Groene Specht roept en de Kleine Bonte Specht zijn langgerekte roffeltje laat horen is het heerlijk toeven onder de nog bladloze kronen van de populieren. De eiken beginnen voorzichtig wat blad te krijgen en de wilde kersen staan uitbundig wit te bloeien temidden van de reeds groengetooide meidoorns. Als u goed kijkt zit u dat veel struiken hier overgroeid zijn met bosrank, heggenrank en hop. Dit zijn zogemaande lianen. Die groeien niet alleen in Afrika, waar Tarzan er aan slingert, maar ook gewoon in Nederland. Bos- en heggenrank zijn typisch voor hardhoutoobossen en hebben bescheiden, maar fraaie bloemen.

Het Millingerduin

Nu de Waal vast ligt tussen kribben, verzwelgt zij geen land meer en blijft het zand liggen dat ze op de oever achterlaat. Zo is rond de hele Millingerwaard een hoge, zandige oeverwal ontstaan. In tien jaar natuurontwikkeling keerden bijna alle stroomdalplanten terug: nu groeien alleen op de zandige oeverwal al 400 soorten planten. De westenwind blaast het zand vanaf het brede strand op tot een duin van bijna 10 meter: inmiddels het hoogste rivierduin in Nederland!

Woodhenge

Bij baggerwerkzaamheden in de Waal zijn in 1995 tientallen eikenstammen opgegraven, die maar liefst 8500 jaar oud zijn. Het zijn de oudste bomen van Nederland en overblijfselen van een voormalig hardhoutoobos. Als symbool voor het herstel van de natuur is een aantal bomen langs de rivier gezet. Zo heeft de Millingerwaard haar eigen Woodhenge. (die moderne heksen ook werkelijk als heilige plek gebruiken!)

Het Kijkhuis

Vanaf dit rustpunt kunt u prachtig over het moeras uitkijken, genieten van de sfeer en de vogels, lekker over de reling hangen en kijken naar de visjes en waterinsecten. Op de banken kunt u even de benen strekken en een boterham eten. Een groep donateurs van het Wereld Natuur Fonds en medewerkers van de MeesPierson Bank hebben met Stichting Ark de handen uit de mouwen gestoken en deze zitbanken getimmerd. Staatsbosbeheer leverde het hout, dat uit duurzaam beheerde bossen komt en het FSC-keurmerk bezit. Het werk werd uitgevoerd onder leiding van kunstenaar Jos Bregman van Wdwr. De toepassing van hout uit Flevoland maakte de cirkel rond. De naam van het kijkhuis is namelijk Flevopost, in 1996 bedacht door de familie Tap uit Haalderen die destijds hun boerenbedrijf in de Gelderse Poort verruilde voor een boerderij in Flevoland. Door die verhuizing ontstond hier meer ruimte voor natuur. Dus wat is er nou toepasselijker dan gezeten op hout uit hun Flevoland, te genieten van deze natuur?

Zelf op pad

De Millingerwaard is in korte tijd een populair gebied bij vele natuurrecreanten geworden. U kunt er vrij rond struinen door 700 hectare nieuwe natuur. Er zijn geen wandelingen uitgezet. Wél kunt u een struinkaart en achtergrondinformatie verkrijgen. Een prettige uitvalsbasis voor een bezoek aan de Millingerwaard en Ooypolder is camping en groepsaccommodatie *'de Rijnhof'*.

Doe-boek 'Struinen langs de rivier'

Speciaal voor kinderen en (groot-)ouders is het boek 'Struinen langs de rivier' samengesteld. Wilt u zonder hulp van een natuurgids de spectaculaire nieuwe natuur langs grote rivieren ontdekken, dan is dit doe-boek geknipt voor u. In deze rijk geïllustreerde, 120 pagina's tellende gids, staan zo'n zeventig verrassende activiteiten. Alles kan: strandjuten, diersporen ontdekken, geuren waarnemen, waterdierjes vangen, kunstwerken bouwen of speuren in de mist. 'Struinen langs de rivier' is uitgegeven door Stichting Ark en KNNV uitgeverij (ISBN 90 5011 198 X), kost € 12,95 .

Begeleid op pad

Wilt u zich bij een groep aansluiten of met een eigen gezelschap genieten van de Millingerwaard? Dat kan!

Voor info kunt u per email contact opnemen met *Johan Bekhuis* of *Bart Beekers*.

Bereikbaarheid

Reis naar ons met het OV.

Vanaf CS Nijmegen: lijn 80 of 82, halte Botsestraat-Weverstraat in Keerderdom (hier vandaan is het ongeveer 1 km lopen naar de ingang van het natuurgebied ter hoogte van het Wilderniscafé) of halte Millingen-Molenveld. Of met het voetveer vanaf Gendt bij camping Waalstrand aan de ingang van de Waal.